

HAJDUFÖLD

Előfizetési ár helyben és vidéken 1 hóra 150 K
(Egy hónapnál hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el)
Egyes példány hetköznap 6 K, vasárnap 10 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-4s. SZÁM.

Zavargások Szófiában

Páris, szept. 25. A „Chicago Tribune” konstantinápolyi jelentése szerint a Szófiában pénteken és szombaton lejátszódott utcai harcok folyamán 50 embert megöltek és 100-at megsebesítettek. Ezért kihirdették az ostromállapotot. Az áldozatok között több képviselő van. Az ellenzéki pártok vezéreit letartóztatták.

Páris, szept. 25. Szófiában pénteken és szombaton lázadászerű események történtek, amelyek következtében a városban kihirdették az ostromállapotot. Az utcai harcokban több mint 50 ember meghalt és több mint száz megsebesült. A halottak között több képviselő és pártvezér van. — A felkelést a mostani kormány ellenségei szervezték.

Prága, szeptember 25. A „Prager Presse” a szofiai helyzetről Parisban az utóbbi időben több ízben terjesztett riasztó hírekről megjegyzi, hogy ezek a hírek alaptalanoknak bizonyultak. Ezért az állítólagos felkelési mozgalomról szóló mai hírt is a legnagyobb tartózkodással kell fogadni. A prágai bolgár követ ma délelőtt a hozzá intézett kérdésre kijelentette, hogy Szófiából semmiféle nyugtalanító hírt nem kapott és ezért az említett jelentés valódiságát kétségbe kell vonnia.

A gyulafehérvári koronázás

Bécs, szeptember 25. A román kormány minden lehető módon igyekszik a magyarokat megnyerni arra, hogy részt vegyenek a koronázáson. A kormány a gyulafehérvári koronázó programot úgy állapítja meg, hogy az alkalmat nyújtson az erdélyi és bánáti magyarság helyzetének javítására. A magyarság vezetői férfiai meg fogja hívni a kormány a koronázáson való részvételre. A koronázás után a király cerelet fog tartani és fogadni fogja a magyarság kiküldött képviselőit és módot fog nyújtani arra, hogy a magyarság kívánságait a királlyal közölje. Ezután a belügyminiszter fogadja a magyarság reprezentánsait s ezzel megindulnak a tárgyalások, amelyek a magyarság számára meghozzák a várvá-várt eredményt, legalább is Bratiun igy hirdeti.

Kommunista zavargás a Krupp-gyárban

Bécs, szept. 25. Bernsdorfban szombaton néhány száz kommunista gyári munkás az egyik gyár udvarán gyűlést tartott. A munkások

egyrésze a Krupp gyár tulajdonosától, aki épen jelen volt, bizonyos ígéretet követelt, amit azonban az megtagadott. A szociáldemokrata bizalmi férfiak erre a Krupp gyár tulajdonosát a gyár egyik épületébe kísérték. A gyártulajdonost nem

bántották, de a kíséretében levő mérnököt a kommunisták megtámadták és megsebesítették. A szociáldemokrata üzemi tanács sajnálkozásiát fejezte ki Kruppnak és kijelentette, hogy a bűnösöket azonnal le kell tartóztatni.

Agrárdemokrata pártalakulás

Budapest, szept. 25. A politika változatlanul eseménytelen. A keresztyén koncentráció szervezkedésében újabb fázisról nem lehet beszámolni. A kormánypárt szerda esti értekezletén szobakerül a keresztyén koncentráció ügye és politikai körökben ezen az értekezleten nagyarányú csatlakozásra számítanak.

Az egyik esti lap egy új agrárdemokrata párt alakulásáról ír, amelynek megalakítása iránt már napok óta folynak a tanácskozások a fővárosban időző képviselők között. Ez az új párt elsősorban a partonkívüli elemek csatlakozására számít. Érdeklődünk politikai körökben, hogy ennek a mozgalomnak

milyen jelentőséget tulajdonítanak. Kijelentették, hogy a mozgalomnak semminő jelentősége nincs és a magyar közvéleményt ma már semmiféle új pártalakulás nem érdekli, csak a közgazdasági problémák iránt van figyelemmel.

A kormánypárt egyik vezető politikusa a tervezett új pártalakulásról kijelentette, hogy azoknak, akik ezt a partot szervezni akarják, nincsen olyan gyökerük a földművelő nép körében, hogy egy ilyen pártot megszervezhessenek. A pártokon kívül levők annyira különböző fel-fogásuak, hogy egyáltalán nem tudnak egy homogén pártba csoportosulni.

A törökök elhagyták a semleges zónát

Berlin, szept. 25. Konstantinápolyi jelentés szerint Kemal pasa ragaszkodik ahhoz, hogy a békeértekezleten Oroszország is részt vegyen. Nemcsak Oroszországgal kötött szerződés értelmében kívánja ezt, hanem azért is, hogy Szerbia és Románia részvételét ellensúlyozza.

Konstantinápoly, szept. 25. Megállapítást nyert, hogy a görög vezérkar rendeletet adott ki Brüssza elhamvasztására. Csak a francia konzuli megbízott és a helyszínen lévő francia és olasz tisztek erőyes közbelépésére adott ki *Sémilad* tábornok ellenkező parancsot.

A Szudániába küldött francia csapatost, amelynek az volt a parancsa, hogy a keresztyén menekülteknek a rend fenntartásában segédkeznek, 16 sebesültet szedett össze, akik azért menekültek el, mert állítólag számos szemtanú kijelentése szerint a görög katonai hatóságok kijelentették, hogy a törökök mindenkit le fognak mészárolni, vagy legalább is borzalmas bánatalmazásban fognak részesíteni.

London, szept. 25. (Reuter.) Konstantinápolyból jelentik, hogy *Shuttleworth* tábornok és a török parancsnok találkozása igen barátságos volt. A török parancsnok rögtön beleegyezett abba, hogy a lovasságot a semleges zóna mögé visszavonja és kijelentette, hogy a kemalisták semmi szin alatt sem szándékoznak Angliával hátruba keveredni.

London, szept. 25. Konstantinápolyi jelentés szerint Kemal pasa azt a kívánságát szándékozik kifejezni, hogy a békeértekezletet Szmirnában

tartsák, mert személyesen akar részt venni rajta. Bizonyosra veszik egyébként, hogy Kemal pasa elfogadja a szövetségesek meghívását.

Genf, szept. 25. A népszövetségi ülés hatodik bizottságában a keleti kérdés tárgyalását ma befejezték. A kidolgozott határozati javaslat így hangzik: A népszövetségi ülés attól a kívánságtól vezéreltetve, hogy a béke helyreállítása a közel Keleten biztosítottassék, meglegedéssel tudomásul veszi, hogy a konferencia összehívását tervező, amelynek kijelölt célja, hogy a megoldást megtalálják. Az ülés teljesen megbizik a népszövetségi tanácsban, hogy anélkül megteszi mindazokat az intézkedéseket, amelyeket célszerűeknek tart, hogy a népszövetségi ülésnek a béke gyors bekövetkezésére irányuló ezen kívánságának megfelelően. A bizottság a határozat szövegének elfogadásával ez évi tanácskozását befejezte.

Róma, szept. 25. Konstantinápolyi jelentés szerint az ottani török lakosság a szultánhoz memorandumot nyújtott be, amelyben a Kemal pasa ellen 1919-ben hozott halálos ítélet megsemmisítését kéri.

Genf, szept. 25. A népszövetségi közgyűlés mai ülésén *Balfour* kijelentette, hogy kormányától azt a közlést kapta, hogy a százezer szimnai menekült helyzete rendkívül súlyosra vált. A kormány ezért a Nansen vezetése alatt álló segélyakciónak 50.000 font sterlinget fog rendelkezésére bocsátani, ha a többi kormányok együtt ugyan-

ennyi összeget juttatnak e célra. A közgyűlés határozatot fogadott el ezután, amely a kormányokat az akció támogatására szólítja fel.

Belgrád, szept. 25. A „Novoje Vremja” jelenti a balkáni express berlini távirata nyomán, hogy Szovjetország berlini nagykövete meglátogatta a német külügyminisztert és közölte vele, hogy azok a hírek, amelyek szerint Szovjetország szövetséget akar Franciaországgal kötni, tendenciózusok és hazugak.

Berlin, szept. 25. Az „Ost Express” jelenti Moszkvából: A török hadsereg több győzelmet aratott a nyugat-bocharai felkelő csapatok fölött.

Ujabb válság előtt a Csokonai-színház

A magyar kultúra egyik igen jelentős tevétezőjének, a magyar vidéki színházaknak válsága, amely az ügyeleti díjak felemelésével lett aktuális, állásfoglalásra kényszerítette a színtársulatokat is.

A Csokonai-színház társulata vasárnap délben *László Gyula* elnöklése alatt tartott gyűlést, foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a Csokonai-színház tovább folytassa-e az előadásokat, vagy pedig oszlassák fel a társulatot.

A társulati gyűlésen *Kardoss Géza* igazgató ismertette a vidéki színház helyzetét, a színigazgatói konferencia határozatait és a városhoz intézett beadványt. Rá mutatott arra, hogy az államtól 50 ezer korona szubvenciót kap, ezzel szemben 2 millió az ügyeleti díj, a várostól 600 ezer koronát, de a vígalmi adó 1.800.000 korona. Ha ez így marad — mondotta — rövid idő múlva nem tudok többé kenyeret adni önöknek.

A kérdéshez hozzá szólott tagok hangsúlyozták, hogy a vidéki színház válságos helyzetében egyúttal éreznek az igazgatókkal, valamint azt is, hogy helyzetük javításáért nekik is tenniük kell valamit, mert különben máról holnapra kenyér nélkül maradnak.

A társulati gyűlés végül is egyhangulag azt a határozati javaslatot fogadta el, hogy október elsejéig bevárja a kormány és a város részéről teendő intézkedéseket s amennyiben addig nem biztosítják a Csokonai-színház működését, október 2-án már nem lépnek fel, illetőleg megszüntetik az előadásokat.

Egyhangulag elfogadták a színigazgatók 12 pontos memorandumát is, azzal a módosítással, hogy a színészegyesület szabályai szerint működő vidéki színészeknek nem az ellátatlanok, hanem a közalkalmazottak kategóriájába való sorozását kéri.

Annak elhatározása után, hogy a határozatot hasonló állásfoglalás vé-

gett minden vidéki társulatnak megküldik, a társulati gyűlés véget ért.

Kétségtelen, hogy az illetékes tényezőknél minden lehető el kell követniük a Csokonai-színház bezárásának és társulata feloszlásának megakadályozására.

Debrecennek annyira nagymultu és annyira magasrendű színházi kultúrája van, hogy a Csokonai-színház bezárásával a nemzeti kultúra integritása is csorbát szenvedne. Ennek megakadályozása pedig elsőrendű kötelesség s az arra hivatottak bizonyára meg is fogják találni az eszközöket hozzá.

A kávéházi cikkek tájékoztató ára

Az árvizsgáló bizottság a napilapok szeptember hó 8-iki számában az egyes fontosabb közérdeklődési cikkek kibocsátott árszabály II. 1. pontja helyébe, tehát csupán a kávéházakra nézve az alábbi új tájékoztató árakat lépteti életbe:

- Tejeskávé (2 dl. 2. drb kocka- vagy megfelelő mennyiségű kristálycukorral) a) forgalmi adóval 25 kor., b) fényüzési adóval terhelt napszakokban 32 korona.
- Tea kannában (2 és fél dl., hozzá másfél cl. rum vagy egynegyed citrom és 3 drb kocka- vagy megfelelő mennyiségű kristálycukorral) a) forgalmi adóval 21 K., b) fényüzési adóval terhelt napszakokban 27 korona.
- Tea kannában rum vagy citrom nélkül a) forgalmi adóval 17 K., b) fényüzési adóval terhelt napszakokban 22 korona.

Ez az árszabály 1922 szeptember 24-én lép életbe.

A hivatkozott árszabály 1. pontjához tájékoztató közli a bizottság, hogy az abban írt „hus és hamis leves” kitél nem zárja ki azt, hogy a vendéglősök más különlegesebb levesféléket szolgáltatásnak ki, amelyeknek árát a napi piacához képest maguk számítják ki.

Debrecen, 1922 szeptember 23.

Árvizsgáló bizottság.

Elfogott betörő

Elsőnek jelentette a „Hajdúföld”, hogy a rendőrség letartóztatta Bodán Ferenc többszörösen rovottmultu betörőt, aki Debreczenben is számos bűncselekményt követett el.

Igy logutóbb egy társával együtt lovat akart lopni, azonban a tervezett lopás helyett az Ispótytelepről 5 darab értékes gépszíjat lopott el. A rendőrség most állítja össze Bodán Ferenc bűnlajstromát.

Kiderült, hogy az elfogott betörő oláh megszállott területről szökött át nagyobb arányú lopás elkövetése után. Debreczenben több éjjeli mulatóban megfordult, ahol feltűnő költségeivel vonta magára a figyelmet.

Saját beismerése szerint a Vénkertben is több betöréses lopást követett el, azonkívül több lökötés is a lelkén szárad. A rendőrség most a bűntársak előállításán fáradozik. Bodán bűnlajstromának összeállítása után átkísérik az ügyészség fogházába.

A román politikai foglyok ügye.

Nagyváradról jelentik: A nagyváradai ügyészség fogházában őrzött 29 politikai fogoly ügyét a kicserélés elrendelése helyett királyi kegyelemre terjesztették fel Bukarestbe. A nagy-szebeni hadbírósg útján Jákó József székelyudvarhelyi lelkész, aki két évi fegyházra volt ítélve összeesküvésért, királyi kegyelemben részesült és elrendelték azonnali szabadonbocsátását.

A lutheránus egyház közgyűlése

A debreceni ág. hitvallású evangélikus egyházközség vasárnap délelőtt közgyűlést tartott dr. Haendel Vilmos és Farkas Győző lelkész, elnökök vezetésével.

Megelőzőleg az istentisztelet keretében ünnepélyes formák között az ujonnan megválasztott presbitereket avatták fel, akikhez Farkas Győző lelkész intézett gondolatokban gazdag beszédet. A presbiterek nevében Galánffy János dr. közjegyző válaszolt s tett ígéretet, hogy híven fogják szolgálni az egyházat.

A presbiteravató közgyűlés után kezdetét vette a közgyűlés. Farkas Győző lelkész tartalmas jelentésben számolt be az egyház ügyeiről s hatalmas programot tart a közgyűlés elé. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg Meskó László kerületi egyházfelügyelő haláláról. Köszönetet mond dr. Horvay Róbert igazgató, egyházi másodfelügyelőnek, aki szabadsága alatt lelkiismeretesen helyettesítette.

Elismerés

a debreceni egyháznak

Beszámolt ezután a Debreczenben megtartott egyházkerületi és egyházmegyei gyűlésről, amikor is Geduly Henrik püspök és az összes illetékes tényezők elismeréssel emlékeztek meg a debreceni egyház újjászületéséről s a rövid idő alatt elert szép eredményekről. Bejelentette, hogy továbbra is folytatja a hívek felkeresését s eddig 26 új evangélikus családot talált. Sajnos, a vegyes házasságoknál állandóan veszteségek érik az egyházat a reverzálisok adásával.

Jó viszony

a keresztyén egyházakkal

A keresztyén egyházakkal igyekszem a jó viszonyt fentartani s ápolni — folytatta Farkas Győző — Igy a testvér-református egyházakkal ápoljuk a csereviszonyt. Uray Sándor ref. lelkész tartott istentiszteletet a lutheránus egyházban, és pedig a Kossuth-utcai ref. templomban.

Tilos a dohányzás!

Roncik Jenő tűzoltóőparancsnok beadványt intézett a városhoz, melyben közölte, hogy a Csokonai-színházat a jelenlegi állapotok mellett állandó tűzveszély fenyegeti. Ugyanis gyakran megtörtént az, hogy a páholyok előterében dohányoztak s az égő cigarettát, szivart a fapadlóra hajították el. A tűzoltóság és rendőrség ellenőrzését megnehezítette az a körülmény, hogy a páholyok külső ajtóit akasztókkal bezárhatók s a cigarettázók ezt rendszeresen bezárlják s csupán többszöri figyelmeztetésre nyitják ki, mikor már eltűntették a dohányzás áruló nyomait. A tűzoltóőparancsnok ezért beadványban kérte az akasztók le szerelését.

A városi tanács tegnap foglalkozott a beadvánnyal s úgy határozott, hogy az akasztókat nem szerelteti le, mert ez ugyan megkönnyítené a tűzrendészeti ellenőrzést, de teljesen szabad működési teret adna a kabátlovajoknak, akik a páholyok előcsarnokaiban elhelyezett felöltőket, kalapokat kényelmesen elvihetnék.

ban. Közvetesen Révész Imre és Lencz Géza fognak még istentiszteletet tartani. A katolikus egyházzal való jó viszonyt egy muló incidens zavarta meg. Ugyanis Csernüs Mihály lelkész nem engedélyezte, hogy a katolikus kápolnából temessenek el egy halottat. Kötelességem kijelenteni, hogy Lindenberger János pápai prelátnak amint hazaérkezett, készséggel helyesbítette Csernüs eljárást. (Nagy taps, és helyeslés) Indítványozom, hogy Lindenbergernek ezért a nobilis eljárásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazzunk.

Bejelenti ezután, hogy a jövő hónapban gazdag egyházi és vallástudományos programot dolgozott ki, gyermekistentisztelet tartását, vallásos felolvasásokat, egyházi szövegeket akar tartani, bevezeti a vallásitanítást az iparostanonciskolában, stb.

A szegények karácsonya

Felhívja a híveket, hogy az egyház által rendezendő, a szegényeknek karácsonyi estjére jótékony adományokat küldjenek. A gyűjtést, amelyet négy hónapon keresztül folytatnának, a saját adományával nyitja meg. A közgyűlés a gyűjtés végrehajtására, illetve szervezésére egy bizottságot küld ki.

Gyámintézeti gyűlés

Bejelenti végül, hogy részvett Sopronban az gyámintézeti gyűlésen s indítványozta, hogy a legközelebbi gyűlést Debreczenben tartsák meg. A meghívást a jelen voltak elfogadták. Bejelentette, hogy Galánffy János közjegyző egyenlő adójátönként felemelte 1400 koronáról 3000 koronára és hogy a debreceni egyház bejelentette a földbirtokrendező bizottságnál a földigénylését.

Haendel Vilmos dr. indítványára Farkas Győző lelkész jelentését, mintegy bizonyosággal annak, hogy milyen eleven egyházi élet folyik Debreczenben, teljes szövegében jegyzőkönyvbe iktatják. Több apróbb ügy tárgyalása után a közgyűlés véget ért.

Csűrös Ferenc kulturtanácsnok indítványára elhatározta a tanács, hogy hirdetőmenyeket akasztat ki a páholyokban s a színház folyosóin, amelyben felhívják a közönséget, hogy a dohányzástól a színházban tartózkodók s hogy a páholyok ajtóit a tűzveszély, vagy a rendőrség kopogtatására azonnal, késedelem nélkül nyissák ki.

Minden ellenőrzésnél jobban elhárítana azonban a fenyegető tűzveszélyt az, ha megvalósítanák azt a régen hangoztatott kívánságot, hogy a Csokonai-színházban dohányzást állítsanak fel, aminek hiányát a Csokonai-színház közönsége nagyon is érzi. Alkalmos helyiség is van rá: az első emeleti büfé s ha dohányzó volna, akkor nem kellene állandóan tűzveszélytől tartani.

Az áru fuvarozás

Az árvizsgáló bizottság az aug. 30-ikán az áru fuvarozásra nézve közzétett árszabályának II. 5 és a III. pontja helyébe 1922 szeptember 24-től az alábbi tájékoztató díjakat lépteti életbe: II. 5. pont. Durva tömegárúk (tűzifa, szén stb. és más kevesebb óvatosságot igénylő áru) a) ha súlyuk 2000 kgr.-ot meghalad, 100 kgr.-ként 35 K., b) ha súlyuk 2000 kgr.-on alul van,

50 K. III. Ürmérték szerinti fuvarozás (városi taraktárból haza) a) egy öl hasábla 700 K., b) egy öl botfa 500 K., c) egy öl tuskófa 500 K.

Debrecen, 1922 szeptember 23.

Árvizsgáló bizottság.

Alarcos rabló egyetemi hallgató

Bukarestből jelentik: A mult héten a Borszék melletti hegyek egy sziperintin útján Alarcos rabló támadott meg és rabolt ki egy ötven tagból álló turistatársaságot.

A vakmerő támadást úgy intézte, hogy a turistáknak védekezésre nem maradt idejük, a rablott értékekkel aztán elmenekült.

Azóta a környékről kisebb-nagyobb rablótámadásokról érkeztek jelentések a bukaresti rendőrfőkapitánysághoz, ahonnan nagy készenléttel vonultak ki és valóságos hajtóvadászatot rendeztek Borszék környékén a bujdosó rablóra, akit sikerült is elfogniok.

Amikor a vallatásnál megállapították személyazonosságát, kiderült, hogy Bléncsi Józsefnek hívják, orvostanhallgató, a környék leggazdagabb földbirtokosának a fia.

Amikor apját az elfogatásról értesítették, elkeseredetten kijelentette, hogy neki ilyen nevű fia nincs, de ha még lenne, tizezer lelt ad annak a csendőrnök, aki agyon lövi őt. Az eset nagy izgalomban tartja az egész környék lakosságát.

Béke a lutheránus egyházban

Ismeretes, hogy a debreceni lutheránus egyház volt lelkésze, Materny Lajos főesperes és a lutheránus egyház 80 tagja — köztük sok vezetőember — között az egyházi belháboru bírói utra terelődött.

Ugyanis Materny Lajos ellenfelei az 1921. évben beadványt intéztek a nyiregyházi ág. ev. püspökséghez, illetőleg Geduly Henrik püspökhöz, amelyben Materny ellen a fegyelmi eljárás megindítását kérték állásától való felfüggesztéssel egyetemben. A beadványban több vádpontot soroltak fel Materny ellen s kérték Materny elmeállapotának megvizsgálását is.

Materny emiatt rágalmazás miatt feljelentést tett a járásbírósnál s az aláírókat, számszerint nyolcvan lutheránus embert ültetett le a vádlottak padjára. Az első tárgyalás már meg is tartotta Jankovich Jenő járásbíró, de a vádlottak kihallgatása után a tárgyalást több irat beszerzése végett elnapolta.

Mint most a Hajdúföld értesül, a felek a pert békésen elintézték. A nagy vihart keltett per békés elintézését Farkas Győző ev. lelkész a lutheránus egyház tegnapi közgyűlésén be is jelentette s elismerését fejezte ki Materny Lajosnak egyfelől, Nagy József igazgatónak másfelől, mint akik a per békés elintézésében közreműködtek.

A per békés elintézése osztatlan örömet keltett s biztató jele az evangélikus egyházban uralkodó új szellemnek. Az egyházi közgyűlés egyébként Farkas Győző lelkésznek, aki a békítési eljárás kezdeményezője s közvetítője volt, köszönetét és elismerését fejezte ki.

Férfi öltönyök 4400 kor.-ért gummikabátok, raglánok, bőrkabátok óriási választékban kaphatók „HAJDUSÁGI” ruhaüzletben Piac-utca 67. Frohner szálló épület.

HIREK

1922 szeptember 26. (Kedd)

Prof.: Jusztin. Kath.: Ciprián.

A Meteorológiai Intézet időjárás-jelentése: Változó idő várható helyenként esővel és hősüllyedéssel.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 8 órától este 8-ig. Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel „Hollandi menyecske”. Tisztvisele-

est. A jog- és pénzügyi bizottság ülése délután fél 4 órakor a városházán.

Gyógyszertárak közül inspekción tartanak Megváltó (Piac-utca 18. sz.), Arany Angyal (Piac-u. 50), Arany Egyszaru (Kossuth-u. 8), Nap (Piac-u.), Csokonai (Mester-u. 43.)

A Kormányzó köszönete Debrecennek. A kabinetiroda főnöke Miskolczy Lajos főispánhoz a következő táviratot intézte: — „A Kormányzó Ur Öfömlétsége Debrecen város közönségének inséget szenvedő véreink iránt kifejezésre juttatott nemes áldozatkészségét örömmel tudomásul veszi és megbizni méltóztatott, hogy a város közönségének nagylelkű adományáért meleg köszönetét tolmácsoljam. Sziveskedjék Méltóságod erről a város közönségét értesíteni. Bartha, a kabinetiroda főnöke. — A főispán a táviratot a közgyűlésnek leendő bejelentés végett megküldte a polgármesternek.

Tanfelügyelői kinevezés. A vállas- és közoktatásügyi miniszter Csokonai-bihar vármegye vezető tanfelügyelőjévé kinevezte Gálffy Ferencet, aki a hajdúvármegyei tanfelügyelő-séghez segédtanfelügyelőnek volt beosztva. Gálffy Ferenc hazánk feladatok elvégzése előtt Máramaroszigeten működött az ottani tanfelügyelő-ségnél szintén, mint segédtanfelügyelő, de az oláh megszállás után nemzeti érzése nem tudott megbarátkozni az ellenséges elnyomással és ő is elmenekült. Akkor osztotta be a tanügyi kormányzat ide, a hajdúvármegyei kir. tanfelügyelő-séghez. Azóta kiváló szaktudása és előzékeny modora által az egész hajdúvármegyei tanítás osztatlan tisztelét és szeretetet kiérdemelte. Távozása amilyen veszteség a hajdúvármegyei népoktatásra, épen olyan nyereség Csokonai-biharországra nézve, ahol most már a vezető tanfelügyelő díszes, de egyúttal nehéz és felelős-séges állását fogja betölteni.

Tisztviselek háziipari szövetkezete. Jelentette már a Hajdúföld azt a szociális, nagyfontosságú mozgalmat, amelynek célja a Magyar Tisztviselek Háziipari Szövetkezete debreceni szervezetének megalakítása. A debreceni szervezet megalakítására már megindult a mozgalom. Szerdán, szeptember hó 27-én délután 4 órakor a városháza közgyűlési termében Miskolczy Lajos főispán elnöklelte alatt értekezlet lesz, amelyen a város vezetői-be-rein kívül a tisztviselek is megjelennek. A nagyjelentőségű ügyről Gebhardt Domokos, a Gazdák Biztosító Szövetkezetének igazgatója fog ismertető előadást tartani s részletesen kifejti a szervezkedés célját és mikéntjét.

Kárt okoz a Tóó. Sok kárt okozott már a városnak a Tóó-ér állandó kiöntése, amelynek szabályozását még most sem hajtották végre. A városi tanács tegnapi ülésén három károsult ügyével foglalkozott, akik a Tóó kiöntése következtében szenvedett kárak miatt egymillió kártérítést követelnek a várostól. A tanács jogosnak fogadta el a kérelmeket és intézkedett a kártérítési összegek kiutalása iránt.

Sub auspiciis gubernatoris. Budapestről jelentik: A Kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére megengedte, hogy a debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetemen az 1922—23 tanévre szólólag Ruzsántha István végzett joghallgató a sub auspiciis gubernatoris s jogtudományok doktorává felavattassék.

Hajdúvármegye őszi közgyűlése. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága Debrecenben, a vármegye székhelyében szeptember hó 30-án, délelőtt 9 órakor őszi rendes közgyűlést tart. A tárgysorozaton 133 ügy szerepel. A közgyűlésen fogják megállapítani az 1922 évi vármegyei háztartási alap 1923. évi költségeloirányzatát s az 1921. évi pótkötségeloirányzatot, ezenkívül több vármegyei szabályrendelet módosítását fogják tárgyalni.

Felfüggesztették a nagyvárad lakáshivatal elnökét. Nagyváradról jelentik: Peter Julian erdélyi prefektus súlyos visszaélések miatt a bukaresti kormány rendeletére felfüggesztette állásától Popa Pétert, a nagyvárad lakáshivatal elnökét. Peter Julian prefektus a felfüggesztés okairól a következőket mondta: Popa Péter ellen sok feljelentés érkezett hozzám komoly és szavahihető emberek aláírásával. A feljelentések szerint az elnök lakásügyek elintézéséért megfizettette magát. Ezen az alapon elrendeltem ellene a fegyelmi eljárást és állásától felfüggesztettem.

NAPSUGÁR októberi vagyongörög arverésére minden-nemü használati, berendezési, ruházati cikk, butor, mütárgy, régiség, ékszer stb állandóan beadható délelőtt 9—2-ig Piac-utca 10, 1. em. (Telefon 10—10.)

A sertésvásár. A tegnapi sertésvásáron a kövérpiacon a felhajtás 150 darab volt, az árak a következőképpen alakultak: Prima minőségű 390—410 korona, közepes 370—390 korona, silányabb 350—370 korona között váltakozott. Az irányzat élénk volt. A soványpiacon a felhajtás közepes. Árak 190—200 korona között. A kereslet élénk volt. Kocáért 20 ezer koronát is elkértek, süldőnek az ára 12—14 ezer korona volt.

Az Apponyi-birtok cseh kézen. A cseh kormány nemrégiben értesítette Apponyi Albert gróft, hogy eberharti birtokát feloldja a zár alól és visszaadja az esetben, ha Apponyi Albert gróf leteszi a cseh állampolgári esküt. Apponyi beadványban fordult a cseh kormányhoz, amelyben közölte, hogy a magyar állampolgársághoz ragaszkodik, kéri azonban, hogy eberharti birtokát a zár alól oldják fel és tegyék számára lehetővé, hogy a birtokát szabadkézből eladhassa. Ugy tudjuk, hogy a cseh kormány Apponyi Albert gróf kívánsága szerint fog eljárni és így az ősi Apponyi birtok cseh kézre fog kerülni.

Szabósztrájk előtt. A férfiszabómunkások, mint a Hajdúföld már jelentette, bérjavítási mozgalmat kezdeményeztek s kérték fizetésük 70 százalékos felemelhetését. A segédek a tegnapi tárgyaláson 60 százalékra redukálták kérelmüket, a munkaadók azonban ezt a javítást sem tudják megadni, így a megegyezés nem sikerült. A szabómunkások tegnap sztrájkba akartak lépni, de ettől az utolsó pillanatban elállottak. A békéltető tárgyalás ma lesz. A cipészek sztrájkja változatlanul tart.

Nehézségek a nyulasi barakok körül. A honvédelmi kormány — mint ismeretes — a város kérelmére kötött megállapodás szerint már régebben át kellett volna adni a városnak az értékes nyulasi barakokat. A város ilyen értelemben több ízben fordult a körletparancsnoksághoz, illetőleg a körlet utján a honvédelmi miniszterhez. A honvédelmi miniszter most értesítette a városi tanácsot, hogy csak abban az esetben teljesítheti a kérelmet, ha a város gondoskodik a barakokat elfoglaló katonai alakulatok más, megfelelő elhelyezéséről. A városi tanács erre vonatkozólag már megtette az intézkedéseket, de a lakashány miatt sikertelennek látszik a kérdés ilyen megoldása, így a barakok átengedése újabb halasztást szenved.

A koronázási ösztöndíj. A városi tanács a 600 koronás koronázási ösztöndíjat, amelyre kiírt pályázat legutóbb eredménytelen maradt, utólag Szabó Ilona iparművészeti növendéknek adja ki, aki más elmúlt években is élvezte a koronázási ösztöndíjat.

Házasság. Földényi Pál, a Magyar Távirati Iroda kézbesítője tegnap lépett házasságra Ladányi Jusztinával.

Nykosz hirdelmény. Értesitem az igényeket bejelentő Nykosz tagokat, hogy a krumplics és bab kiadására szolgáló utalványait 28-tól 1-ig délután 4—5-ig a titkári hivatalnál a kedvezményes ár megtérítése mellett átvehetik. Az osztási hely és ideje később fog hírlapilag tudomására adni a tagoknak. — Elnökség.

Morfiummal mérgezte meg magát. B. Sándorné debreceni uriaszony, aki éveken át boldogan élt férjével, az utóbbi hónapokban féltékenykedni kezdett, mivel megfigyelése szerint férje már mást szeret, tegnap öngyilkossági szándékból 20 gramm morfiumot vett be. A mentők beszállították az Augusztus-szombat-riumba. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Színház

HETI MŰSOR:

Kedd: A hollandi menyecske. Szerda: Haramiak, B bérlet. Csütörtök: Szerencse tánc, C bérlet. Péntek: Szerencse tánc.

Haramiak. Schiller szomorujátékát elevenítette fel tegnap este a Csokonai-színház egy nagy elmének nagy tévedését, fiatalkori művét, amiben rendkívüli erő jelei vannak, de rendkívüli botlások is. Jó és összevágó előadásban, amin meglátszott a biztos vezérlés, azonban még ez a gondosság sem tudta eltüntetni szomorujátéknak a mai színpadtól távol eső szertelenségeit. Annál is inkább nem, mert Rubinyi Tibor nem tudott lelket önteni Moór Károly elhibázott, de a chilleri nagyszerűsége nem nélkülözhető karakterébe. Játékában van erő és érzés s néhol az érzés mély s az erő férfias, de egyhangu, mert pasztán hangjának erejétől hagyja vitetni magát. Rolkó nagyon kvalitások és intelligens színészeknek bizonyult: Ferencet, III. Richard s Edmund szerencsétlen keverékét sok helyes ösztönnel, tulzás nélkül és karakterisztikus árnyaló készséggel állította színpadra. László Gyula művésze most is ép és Szigeti epizódfigurája jó: Sárosi megtalálta magát: megvolt a simanyelvű

sége, bár a fulánkot, ami félelmesé teszi, nagyon is kihagyta s Erdődy Lili és bele tudott illeszkedni az együttesbe.

Művészek kivándorlása. Kulturánk legérzékenyebb vesztesége a muzsikusi kivándorlás. Egész sereg művész telepedett le külföldön. Legtöbbje a tehetséges fiatalok közül való, akik Svájcban, Svédországban és Amerikában telepedtek le. Neve-sébbek ezek közül Indig László hegedűművész és Takács Margit hegedűművész. Az utóbbit állandó vendégszereplésre egy stockholmi koncertiroda kötötte le. Négy magyar karmester: Reiner Frigyes barcelonában, Széll György Bécsben, Sebestyén György Münchenben, Szentkár Mihály Frankfurtban dirigáltak, mert nálunk nem tudtak megfelelő keretek közé elhelyezkedni. Rajtuk kívül egész sereg azoknak a művészeknek a száma, akik ideiglenesen vagy csak turnéokra hagyják el Magyarországot. Hányan fognak ezekből is kint maradni? A kulturáskormány mindezekről tud és mindezekkel szemben tehetetlen. Leszűkített budgetjéből nem telik, mint ezelőtt a művészet pártolására. Szomorú vizsgálatásul megmarad az, hogy a magyarok ott kinn is a mi művészeink.

Színház és mozgószínházak közleményei:

Csütörtökön a budapesti Városi Színház operett-újonsága: Szerencsetánc.

Ma kedden Tiszvise ő est! Színe kerül tizedszer „HOLLANDI MENYECSEKE.

A „HARAMIAK” tegnapi előadása általános megegyezést váltott ki a közönség körében. Rubinyi, Rolkót és László Gyulát számtalanszor a lámpák elé hívták. Az előadást holnap megismétlik.

Don Ramió Heine balladája. Budapest szenzációja ma utóljára Urániában.

Jön a szökött katona!

Omnia mozgó. Ma kedden utóljára a Zsebtolvajok, a berlini rendőrség közreműködésével készült nagyhatású film a berlini világról. Főszerepben: Erna Upena. Szerdán és csütörtökön az Ejléfi cimborák bűnügyi történet a felhőkarcolók városából. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Lenkeffy Ica és Gaál Gyula kitűnők az Árendás zsidó főszerepeiben, ma utóljára mutatja be az Apollo a Szerelm város című öt felvonásos elsőrangú amerikai társadalmi drámával együtt.

Robinson Crusoe—Daniel Defoe világhírű regényét a francia filmművészet remekét pénteken mutatja be az Apollo, mind a két részt egy előadásban.

SPORT

Magyarország—Ausztria 2 : 2.

Féldő 1 : 1. Száztizezer ember előtt folyt le az ötvenedik osztrák-magyar válogatott fodbolmérkőzés. Az első gólt az osztrákok érik el, amit Hirzer éles lövéssel egyenlített ki. A második féldőben Pribaj megszerzi a vezetést csodaszép góljával, amit az osztrákok is megtapsoltak. A féldő végefelé az osztrákok egy kapuelőtti kavardásból kiegyenlitenek.

A játék lefolyása alatt állandóan a magyarok voltak fölényben. A bécsi közönség és a ma reggeli lapok véleménye szerint a magyar csapat egy góllal jobb volt ellenfelénél és az osztrákok csak véletlennek köszönhetik a kiegyenlítést.

A magyar válogatottak játéka valószággal meglepetést keltett. Főleg az tünt fel és az kelt a jövőre nézve aggodalmat az osztrákokban, hogy a magyar csapat jóformán kizárólag új erőkből állott és ennek ellenére sem mutatott fel gyenge pontot. A védelemben Vogl II. hátvéd és Amse

kapus tüntették ki magukat. Kertész II. mellett főleg Tóth centerfedezet dolgozott sikeresen, a csatársorban a Hirzer-Weisz balszárny volt a legjobb.

Az osztrák csapatban alaposan csalódott a közönség.

A válogatott mérkőzés százhuszonöt millió osztrák korona bevételt hozott.

Siposs világrekordot javított. A MAFC kitűnő melluszója a BEAC vasárnapi versenyén megjavította a 100 m-es melluszás világrekordját. A régi rekordot a német Lützow állította fel (1 perc 16.8 mp.) s miután Siposs ezt már ismételtén beállította, tegnap háromtől másodikperccel sikerült megjavítania. Siposs épp úgy, mint annakidején Lützow, az eredményt 25 méteres uszodában érte el és a célba 1 perc 16.2 mp. világrekord alatt nyult be.

Új kerületi rekord. Hadházy Dezső, a MOVE-DSC kiváló bajnokatlétája a MASz vasárnapi budapesti versenyén a 400 m. síkfutásban 55.6 mp. idővel új kerületi rekordot állított fel.

DVSC-Kisvárdai SE 2:1. Félidő 1:0. A vasutasok szép és lelkes játék után értékes győzelmet arattak Kisvárdán s most már a bajnokság favoritja lettek. Különösen a vasutas csatársor nyújtott kiváló: olyan 25 perces finist diktált a győzelemért, ami szinte ritkaság. Góllövők Molnár és Vampetich. A győztes gól az utolsó percekben esett, Bíró Ivancsics (Budapest.)

Nyiregyházi TVE-DMTK 2:0. Félidő 0:0. A DMTK első vereséget szenvedte a javuló formában levő s otthonában biztosan játszó NyTVE től. Bíró Szabó Kálmán.

DTE-Nyiregyházi Törekvés 5:0. Félidő 3:0. Mindkét csapat léleknekelti játékot tudott nyújtani a gyenge sportot nyújtott Kaiser három gólt rugott. Bíró Balogh Imre volt, aki Urbanovicsot indolens játéka miatt kiállította.

DKASE-DMTE 2:0. Félidő 1:0. A munkáscsapat varakozás ellenére szépen tartotta magát különösen a kapusa brillírozott szép vetésével. A kereskedők gyengén szerepeltek. Bíró Bródi Barna volt, aki most indiszponáltan bíráskodott. Sipost a bíró kiállította.

A bírótanfolyam hallgatói ma, kedden délután 5 órakor a kerületi helyiségében feltétlenül jelenjenek meg.

Elmarad a vasánpra tervezett Nyiregyháza-Debrecen városközi mérkőzés, mivel Nyiregyháza nem vállalja a rendezést. Helyette a kisorsolt bajnoki mérkőzéseket játssza le, így a DEAC-DMTE és a Nyiregyházi TVE-DVSC bajnoki mérkőzést.

KÖZGAZDASÁG

A kereskedői tisztesség védelméről számos tendenciózus cikkeket írtak a liberális lapok a Pálfi-esettel kapcsolatban. Szokott stílusban a „kurzus” részéről látják veszélyeztetve a tisztességes kereskedelmet: egy embernek szelhamosságát általánosítva, az összes keresztyén gazdasági alakulásokat sikasztóknak, csalóknak, uszorásoknak tüntették fel, amíg csak ki nem derül, hogy Pálfi — zsidó. Gyermeke annak a fajnak, amely a tisztességtelen személet direkt kitenyészette közgazdaságunkban s amely törvényhozásunkba is belopta szellemét és a múlt század liberális-szabadkőműves ideológiája segítségével lehetetlenné tette a *kommerciális bünök* üldözését. Ettől a szellemről kell felszabadítanunk valóban közgazdasági életünket: feltétlenül meg kell akadályoznunk, hogy bármelyik „jómodoru” vagy éretlen ifjú bankorás minden anyagi garancia nélkül szemünk és a tehetetlen hatóság — mivel preventív törvényes rendszabályok nem állanak rendelkezésére — szemé láttára éljenek vissza ezer és ezer keresztyén magyar botor bizalmával.

A TÖZSDE

Magyar korona: 21 1/2.

Értékpapírok

Magyar hitel 9925, Osztrák hitel 1870, angol-Magyar 825, Leszámlító bank 400, Magyar-Olasz 580, Jelz. hitelbank 4400, Elzászi bank 1575, Salgó 76000, Rimamurányi 6200, Községi 8600, Városi vasút 1800,

Déli vasút 9600, Államvasút 44500, Porgalmi bank 7000, Földhitelbank 7900, Merkur 660, Belvárosi T. 1010, Lipótvárosi T. 570, Egy. Bud. Föv. 3750 Pest. hazai első 41000, Fonciére 7900, Pannonia 7500, Irsó-miskolci 17600, Concordia 16800, Budapesti gőz. 2900, Gizella 11600, Hungária 290,00 Viktória 57000, Beocsini 57100, Általános községi 14400, Kerámiai 9500, Ujlaki 11100, Urikányi 75000, Athenaeum 11400, Pallas 18100, Révai 2600, Gazd. gépgyár 12500, Fegyver 45000, Gans-Daunb. 670000, Ganz villamos 90300, Láng 13200, Lignum Trust 8100, Légszusz 26000, Boni 12800, Chinoin 5500, Danica 13100, Izzo 49000, Textil 8650, Spódium 5950, Goldberger 11300, Hung. műtr. 36000, Karton 13500, Klottid 9550, Kőb. P. sör. 84000, Cukoripar 169000, Erdő 1650, Lámpa 19500, Auer 22800, Östermelő 3400, Neuschl Licht. 1475, Orsz. fa 2300, Olajipar 11000, Phöbus 5550, Kender 4700, Gyapjamosó 11100, Szászvári 37000, Nagybátó:nyi 5200, Globus 2950, Szlavonia 3900.

Zürichi jegyzés:

	Nyitás	Zárás
Berlin	385	38
Amsterdam	207.40	207.40
Newyork	535.-	534.75
London	2364.-	2366.-
Páris	40.80	41.05
Milánó	22.55	22.65
Prága	16.75	16.90
BUDAPEST	21	215
Zágráb	182	180
Varsó	0.7	0.675
Bécs	0075	0075
Osztr. bg.	00875	00825

Devizaközpont jegyzése

VALUTÁK

Napoleon 9400, Angol font 11125-425, Léva 1550-650, Dollár 2500-675, Francia frank 190-5, Márka 190 22, Lira 105, Osztr. korona 310-20, Lei 1550-650, Szokol 78-82, Svájci frank 470-85, Korona dinár 3120-280, Lengyel márka 34-35, Hollandi forint 970-95.

DEVIZÁK

Amsterdam 970-95, Bukarest 1550 650, Kopenhága 524 534, Krisztiania 430-40, London 11125 425, Berlin 190-00, Olaszország 105-10, Páris 190-5, Prága 78-82, Stokholm 663-78, Svájc 470-85, Bécs 310-20, Zágráb 770-820, Newyork 2500-2575, Varsó 34-35.

Terménytőzsde.

Szilárd irányzat mellett a forgalom szűk keretek között mozgott. Buzában egyáltalán nem jött létre kötés. Tiszavidéki malmok buzáért 10300, budapesti malmok bud. par. 10800-100 koronát fizettek, de ezen az áron nem kaptak. Rozsban a forgalom zárlat felé megeléknült, zabban emelkedő áron volt üzlet. Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 10050-150, egyéb 10050-150, 78 kilós tiszavidéki 10150-250, egyéb 10100-200, rozs 7200 250, tak. árpa 6800-950, sör-árpa 7200 7400, zab 6700-800, tengeri 8500-8600, repce 15000 16000, korpa 5000-5500.

A legszebb és legolcsóbb kalapok kaphatók

Schimmer Mórénál

Debrecen, Piac-u. 2. (Nagytemplommal szemben.)

:- Vidékieknek soronkívül készül. :-

Járványos száj és körmőfajás ellen bécsi

Kreolin

ismét kapható

Gyógykezeléshez Rg. 140K

Fertőtlenítéshez Rg. 120K

Dr REX kémiai gyár és gyógyszerunagykereskedés r.-i.

Debrecen, Városház épület.

APRÓ HIRDETÉSEK
Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 30 kor, minden további szög 3 kor. Vasár és ünnepnapokon 10 szög 40 kor., minden további szög 4 kor. Vaatagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak

Poloska irtást
vállal felelősséggel
RÁTHONYI GÁBOR főregirto
Széchenyi-u. 40. sz.
Szabadalmazott poloska-irtószert kaphato.

Bélyegzőgyár és vesőintézet PAULÓ I.
Széchenyi-u. 22
Telefon: 12-85
Ólmit
vesz bármily mennyiségben lapunk kiadóhí-atala.

A közelgő
télre jó megelőzést biztosít az Ujságot-terjesztő Vállalat Ujságárusok felvételnek Piac-u. 59. sz. alatti irodahelyiségben.
Kifutó
fiu vagy leány felvétetik lapunk nyomdájában.

Megbízható
házmesterpar, esetleg magányos női takarítást is vállal, felvétetik, Értelmezni délután 3-5 óráig Szimonyi-ut 21. sz. alatt.
Lapkihordó
reggeli órákra felvétetik lapunk kiadóhivatalában.

Élesdi mész
darabos és oltott
ASBESTPALA
békébeli minőségben, portlandcement, kátránypapír, karcagi és szövati cserépnagyban és kicsinybeni legolcsóbb beszerzési forrása
SINGER LAJOS
Hatvan-u. 71. sz. (Kisállomásnál.)

Női kalapujdonságok
megérkeztek. — Átalakítások formátások és festések 3 nap alatt készülnek.
Kohn Helén kalapszalonzó
Piac utca 79. sz.

Igen jó hágó KOSOK
(gyapju rendement AA. 34-36.)
Lippe Schaumburg után nevelt 2-3 évesek darabonként 15-20000 koronáért szabolesmegeyi tiszamelletti uradalomban átvehetők. Közgazdasági Bank- és Váltóüzlet Debrecen.

Hivjon meg
ha van aranya vagy ezüstje eladó a legtöbbet én fizetek érte
Kramer Simonyi utca 17.

Nehéz az élet,
jó ruhába járni gondot ad, **VÉGHEZ** olcsón beszerezni tessék **VÉGHEZ** menni, hol **kevésbé használt** finom férfi ruhák állandóan kaphatók.
Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

A hírneves „SIMMERING”
2 vasu kézi MOTOROSEKE
Telefon 962. sz. igen csekély benzinfogyasztással szánt, csepel, vontat! Képviselet Hajdu-, Szabolcs-, Szatmár-, Beregmegeye részére
Ráhrer Sándornál Debreczen, Piac-utca 43. sz.

100 legszebb modell-ujdonsággal vezet a Piac-u. 9. sz.

Kalapüzem

Női és férfi kalapátformálások 8 nap alatt.

Patkányirtó szerek,
mindenféle pipereszappanok, parfümök kölniszeszkek, fogkéz és hajápolószerek stb legolcsóbban beszerezhetőek a
Korzó Drogueriában Piac-utca 42. TELEFON 14-80